

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 391
din 19.07.2023

Dosar nr.: 408/2022

Petiția nr.: 4333/22.06.2022

Petenți: [REDACTED]

Reclamați: [REDACTED], Liceul Teoretic „Ana Ipătescu” Gherla

Obiect: afirmații denigratoare pe criteriul apartenenței etnice și capacității mentale, copii petenților au rămas corigenți la o materie

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petenților

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

Numele, domiciliul procedural și sediul reclamaților

2. [REDACTED], Liceul Teoretic „Ana Ipătescu” Gherla, Str 1 Decembrie 1918 nr. 20, Gherla, județul Cluj;

3. Liceul Teoretic „Ana Ipătescu” Gherla, Str 1 Decembrie 1918 nr. 20, Gherla, județul Cluj.

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Având în vedere că petenții nu a probat cele afirmate, s-a dispus efectuarea unei investigații.

6. Părțile au fost citate pentru termenul din data de 12.12.2022.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petenților

7. Prin petiția **nr. 4333/22.06.2022** petenții arată următoarele aspecte relevante:

- sunt părinții a doi elevi din cadrul liceului reclamat;
- cei doi elevi sunt discriminați pe criteriul apartenenței etnice și a capacității intelectuale la disciplina Logică (predat de profesorul reclamat);
- cei doi elevi au fost amenințați că vor fi corigenți la respectiva materie;
- profesorul reclamat a afirmat despre cei doi elevi că sunt **retardați mental**, „**țigani împruțiți**”;
- au sesizat școala reclamată despre aceste hărțuiri.

Au depus la dosar înscrisuri.

Susținerea reclamațiilor

8. Liceul reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 8951/12.12.2022**, arată că menține cele arătate în cursul investigației.

9. Profesorul reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 8871/08.12.2022**, arată că nu a avut un comportament discriminatoriu față de copiii petenților.

Raportul de investigații

10. **Raportul nr. 28/2022** constată următoarele:

- nu există probe privind utilizarea unui limbaj necorespunzător față de cei doi elevi;
- au fost și alți elevi rămași corigenți la disciplina Logică, niciunul dintre ei de etnie romă, dintre cei trei elevi rămași corigenți la vară doar unul este de etnie romă;
- nu există probe conform cărora copiii petenților au fost lăsați corigenți din cauza apartenenței lor etnice;
- copiii petenților au avut note și medii diferite la disciplina Logică;
- liceul a luat măsuri pentru îmbunătățirea procesului educativ în urma reclamației petenților;
- liceul are 95 de elevi romi, 23 de elevi cu probleme de sănătate, care nu consideră că ar fi discriminați în liceu.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

11. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

12. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

13. Hărțuirea este o formă specifică a discriminării, dreptul restrâns fiind cel la demnitate.

14. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

15. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

16. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

17. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

18. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se raportează la prevederile art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

19. În domeniul probării faptelor de discriminare, **O.G. nr. 137/2000**, la art. 20 alin. 6, prevede: „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

19. Colegiul director constată următoarele:

- susținerile petenților privind afirmațiile profesorului reclamat nu sunt probate;
- la materia Logică au rămas corigenți mai mulți elevi, doar copiii petenților fiind de etnie romă;
- pentru vară a rămas corigent doar unul dintre cei doi copii ai petenților, împreună cu alți copii neromi;
- la liceu sunt 95 de elevi romi;
- în urma reclamației petenților, liceul a luat măsuri pentru îmbunătățirea procesului de educație.

20. În conformitate cu probele existente la dosar profesorul reclamat nu a făcut afirmații discriminatorii la adresa copiilor petenților.

21. Notarea elevilor la diferite discipline reflectă inclusiv capacitatea lor intelectuală. Astfel, din punctul de vedere al rezultatelor obținute la școală, copiii cu diferite capacități intelectuale nu se află în situație comparabilă, în consecință nu reprezintă discriminare faptul că unii elevi, în funcție inclusiv de capacitatea lor intelectuală, au rămas corigenți.

22. Nu există legătură de cauzalitate între apartenența etnică a copiilor petenților și rezultatele obținute la disciplina Logică, dintre elevii de etnie romă doar copiii petenților au

rămas corigenți, împreună cu alți elevi, care nu sunt romi.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Afirmațiile cu caracter discriminatoriu nu se confirmă conform art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. Faptul că au rămas corigenți copiii petenților nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: A.Cs., A. S., H.I.

Data redactării: 24.07.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.